ELIZA KNIGHT

V HLAVNÍ ROLI

ADELE ASTAIROVÁ

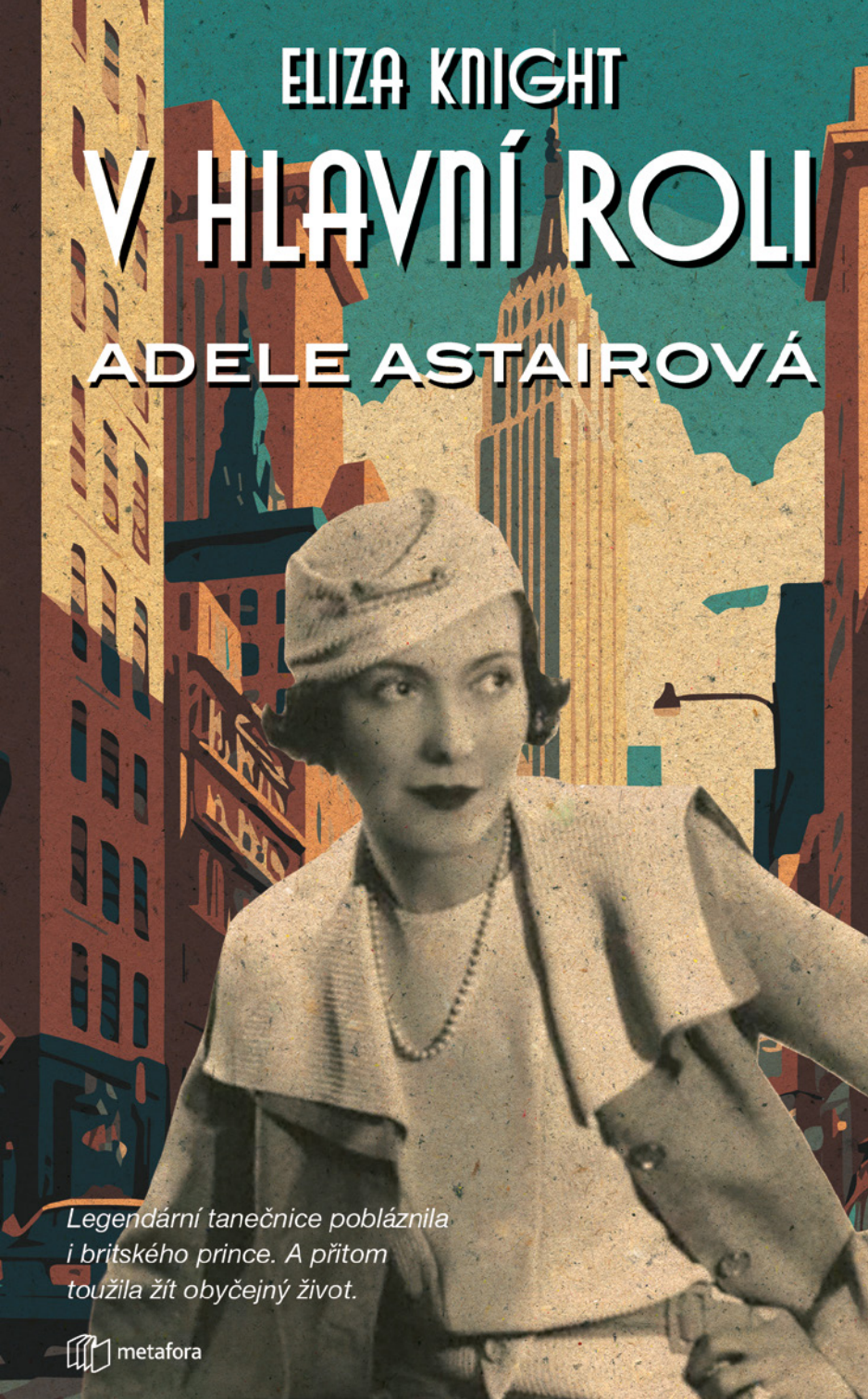

Legendární tanečnice pobláznila i britského prince. A přitom toužila žít obyčejný život.

metafora

Fred Astaire, jeden z nejslavnějších tanečníků 20. století, v páru s Ginger Rogers dobyl jeviště a kina po celé Americe. Málo se však ví, že proslulé duo Ginger a Fred mělo svého předchůdce: první taneční partnerkou slavného Freda byla jeho starší sestra Adele. Sourozenci Astairovi (původním jménem Austerlitzovi, rodina si po příchodu do Ameriky změnila jméno) byli dětskou senzací již na počátku století a kritici tehdy dokonce považovali o tři roky starší Adele za tu talentovanější a zářivější polovinu sourozeneckého dua.

Jejich světový úspěch se zrodil v den, kdy nastoupili svou první cestu do Evropy. Především Adele na evropských podiích zářila a Londýn ji přivítal jako superhvězdu. U nohou jí klečeli synové z nejváženějších aristokratických rodin včetně samotného následníka, ovšem Adele měla – na rozdíl od cílevědomého bratra – o svém životě jinou představu.

Adelin životní příběh se svižně odvíjí na pozadí převratných historických událostí. Autorka se do detailu přidržuje reálií a faktů a nabízí strhující obraz atraktivního i drsného světa tanečních profesionálů.

„Jako Adele Astairovou kdysi publikum zahrnovalo ovacemi, zaslouží si i Eliza Knight za tuto knihu stejné ocenění. Jak to, že jsem o neuvěřitelné Adele nikdy neslyšela? Bravo!“

– Natasha Lesterová, autorka bestselleru *Pařížská švadlena*

ELIZA KNIGHT

V HLAVNÍ ROLI ADELE ASTAIROVÁ

Přeložila Hana Sichingerová

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy
Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude ***trestně stíháno****.*

Copyright © 2023 Eliza Knight
Published by William Morrow,
an imprint of HarperCollins Publishers
Translation © Hana Sichingerová, 2023
Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2023

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-754-2 (ePub)
ISBN 978-80-7625-753-5 (pdf)
ISBN 978-80-7625-278-3 (print)

Všem umělcům, kteří si troufali snít, a všem ženám,
které se odvážily porušit status quo.
Vy jste naše minulost, přítomnost i budoucnost.

PRVNÍ ČÁST

PROSTEPOVAT SE KE SLÁVĚ

„Adele Astairová je z žen, jaké se nerodí ani jednou za generaci… Patří k oné vzácné hrstce, již Bůh obdařil vtipem i schopností okouzlit…“

– Ashton Stevens,
Chicago Herald-Examiner

Kapitola první

ADELE

LIMELIGHT

Americké sourozenecké duo Fred a Adele Astairovi se chystá vzít útokem londýnský West End. Zdá se, že na naše přátele za oceánem mají tito umělci podobně hypnotický účinek jako zaklínač hadů na kobru, uvidíme tedy, jak zapůsobí na naše civilizovanější publikum…

Březen 1923
New York City

Nad molem se tyčil obrovský parník *Aquitania* a z jeho čtyř velkých červenočerných komínů stoupala oblaka šedobílého kouře. Dech se mi srážel v podobných mlžných vírech, proto jsem si přitáhla kožešinový límec těsněji ke krku. Byl to impozantní zaoceánský parník, jehož četné paluby lemovaly stovky oken a průzorů. Plovoucí mrakodrap, pokud by něco takového mohlo existovat.

Prohlížela jsem si ten moderní plovoucí tank – tolik pater navršených na sobě, každé reprezentující něco jiného – a přemýšlela jsem, do kterého z nich vlastně zapadám já. Hodím se do lesku a pozlátka první třídy, k nadějím a snům cestujících druhé třídy, nebo k syrovému odhodlání ztracenců ve třetí? Patří ke mně kontrola a preciznost kapitánské paluby, nebo chaos dělníků házejících uhlí hluboko v útrobách? Takhle

úhledně seskládané to zvenčí vypadá soudržně. Možná patřím na promenádu, kvapíkem obíhám kolem lodi, dokud mě v některém patře nevyzvou, abych vstoupila dál. Sama jsem se vždy snažila vyvažovat ambice s nerozhodností a půvab s odhodláním a věděla jsem, že nic není nikdy tak dokonale soudržné, jak se zdá.

Přistihla jsem bratra Freddieho, jak mě zvědavě pozoruje oříškovýma očima, o odstín světlejšíma, než jsou moje tmavě hnědé. V dětství jsem byla vyšší než on, ale později mě přerostl a zarazil se až pár centimetrů pod metrem osmdesát. Z malého bratříčka se stal velký bratr. Naše matka Ann se ho držela za ruku, zatímco si vítr pohazoval s mašlí na jejím zeleném kloboučku s kšiltem, a na její stále ještě mladé tváři se objevil nenápadný úsměv. Které lodní patro se hodilo k nim – kontrola, chaos, naděje, nebo odhodlání?

„No vidíš to, Delly?" Freddie mě oslovil přezdívkou, zkrácenou verzí Adele, a pak se ohromeně podíval na parník. „Celá naše budoucnost je teď před námi."

Celá naše budoucnost – zda uspějeme, nebo ne.

Od dětství jsme jezdili vlakem po Americe od jednoho varieté k druhému a posledních šest let jsme strávili na Broadwayi. Ani jeden z nás ještě nikdy nevkročil na loď. Tato cesta představovala zásadní posun v naší kariéře v showbyznysu – debut na londýnském jevišti. Šanci ukázat světu, že opravdu jsme vycházející hvězdy. Po téměř dvou desetiletích společného tančení, zpěvu a hraní jsme se konečně chystali vtrhnout na scénu, po níž jsme toužili, se vší parádou a vlivem, které to obnášelo.

Naděje a sny.

Nemohla jsem si pomoct a musela se ptát sama sebe – je tohle to, co chci? Pracovala jsem od svých osmi let. Abych se dostala až sem, musela jsem toho tolik obětovat – přátelství, známosti, odpočinek od neustálého vyčerpání, *život* – jak dlouho jsem ještě ochotná snášet donekonečna se opakující

dny, které se skládají jen ze zkoušek, představení a spánku? *O tomhle jsem nesnila…*

„Všichni o té lodi mluví jako o ‚Krásce', ale já na ní nic krásného nevidím," rýpla jsem si. „Je to monstrózní černobílá kovová obluda."

Přepadla mě neskutečná tréma z toho, že mám přejít po nástupním můstku na parník, který vypadal tak těžký, že se na hladině musel vznášet jen zázrakem. Zastrčila jsem si uvolněnou tmavou kadeř pod plstěný klobouček a modlila se, aby naše loď nenarazila do ledovce jako *Titanic* při své první plavbě před jedenácti lety. *Aquitania* se luxusem a pohodlím vyrovnala *Titanicu*, ale kdybychom se dostali do potíží, měla snad alespoň dostatek záchranných člunů.

Nebyli jsme první z naší rodiny, kdo se vydal na moře. Čtyři roky před mým narozením můj otec – který teď zůstal v Omaze – opustil své rodiče a sourozence a vydal se na cestu z Rakouska na Ellis Island. Předpokládala jsem, že když dokázal přežít transatlantickou plavbu on, dokážeme to také. Koneckonců jsme o generaci později žili právě jeho sen. Proslavit se na jevišti, přesně to chtěl dokázat on sám.

Odhodlání. Prohra.

Myslím, že můj strach z utonutí byl spíš obrazný než doslovný.

Prvních osm let svého života jsem byla Adele Austerlitzová z Omahy. Dcera Fritze – přistěhovalce, konvertovaného katolíka, původem rakouského žida – a Johanny – americké Prusky první generace. Sestrou Freddieho jsem byla od tří. A pak se ze mě najednou stala Adele Astairová z New Yorku. Tohle jméno znělo méně rakousky, méně kontroverzně. Jméno pro *hvězdu*.

Tak dlouho jsem byla Adele Astairová, že už jsem ani nevěděla, kdo je Adele Austerlitzová a kým by vlastně mohla být.

Občas jsem to chtěla vědět. Ale většinou jsem o tom nepřemýšlela. Koneckonců, show musí pokračovat.

Zahnala jsem nervozitu a nechala se ovládnout vzrušením z toho, co tato cesta představuje – zářnější budoucnost. Naši rodiče toho pro nás tolik obětovali, v podstatě všechno, možná dokonce i to, kým byli. Ta připomínka s sebou nesla spoustu pocitů: strach ze selhání, tísnivý pocit závazku. Úspěch byl to jediné, co přicházelo v úvahu.

„Tady jste." Alex Aarons, náš impresário, k nám přistoupil s napůl vykouřeným doutníkem mezi zuby. Vedle něho stála jeho žena oblečená ve stylovém kožichu. Aarons domluvil představení a naši cestu s producentem v Londýně. „Tohle bude pecka."

Nosiči odnesli zavazadla a naše pětice se vydala nahoru po můstku. Když jsem se konečně ocitla na palubě, nechtělo se mi jít dovnitř. Ještě ne. Ohlédla jsem se zpět na molo. Na New York. Takhle ho viděl můj otec, když přicestoval. Pohled na město snů. Myslívala jsem si, že New York ztělesňuje i ty moje. Teď už jsem si tím tak jistá nebyla.

Opřela jsem se lokty o zábradlí, a zatímco jsem čekala, až se loď pohne, chlad z kovové tyče mi pronikal kabátem.

„Co děláš?" Freddie si stoupl vedle mě.

„Pojď se s nimi rozloučit tak, aby se nemohli dočkat, až se zase vrátíme," pobídla jsem ho. Díky slávě, kterou jsme si vydobyli vystupováním v uplynulých letech, nás lidé v davu poznávali. A jistá část mého já se obávala, že když odjedeme do světa na vrcholu naší slávy, znamená to, že až se vrátíme, budeme muset začít znovu – a pracovat ještě tvrději. Něco takového by se nestalo poprvé a já nevěřila, že mám na to pokusit se o to znovu.

„Tak jo." Freddie pokrčil rameny, jako by o nic nešlo.

Usmála jsem se a byla jsem ráda, že se chová příjemně a ne jako morous, jak to někdy dělal. V přístavu jsme se snažili chovat nenápadně, abychom nepřitahovali pozornost novinářů, ale když nás teď od nich dělila bariéra, chytila jsem Freddieho za ruku a zamávali jsme davu. V odpovědi na to

zazněly výkřiky nadšení, které zřejmě Freddieho zbavily poslední nejistoty. Sundal si čepici a mával jí. Studený vítr od zálivu mi povlával konečky vlasů kolem obličeje a hrozil, že mi vytrhne sponky z kloboučku.

Z davu na molu se ozývaly výkřiky na rozloučenou – všichni se přišli rozloučit se svými blízkými. *Možná*, jen *možná* sem několik lidí přišlo i proto, že doufali, že nás uvidí.

„Delly, pojďme dovnitř. Nastydneš se a umřeš," okřikla mě máma.

A co by s tebou a Freddiem potom bylo?

Když na prahu mé dospělosti stáhli na dva roky naše představení z repertoáru, aby mě Freddie stihl dorůst, uvědomila jsem si, že se všechno točí kolem mě. Nebo to alespoň chtěli. Ale proč by měla Freddieho kariéra záviset na mně? Třeba by beze mě vyletěl strmě vzhůru. Bylo pro něho těžké zazářit, když stál v mém stínu.

„Za chvilku, teď ještě ne." Odhodila jsem si uvolněné vlasy z obličeje, otřásla jsem se zimou a ještě energičtěji mávala těm, kteří se shromáždili dole, dokud mě chlad nepřinutil s tímhle divadýlkem přestat. Koneckonců máma měla pravdu a já si nedokázala představit, že bych cestu prostonala. Jestli se teď chovala panovačně, bylo by to ještě desetkrát horší, kdybych zůstala upoutaná na lůžko. Spustila jsem ruku dolů.

Chtěla jsem se otočit od zábradlí, když mou pozornost upoutal muž na molu, který si psal do zápisníku a fotografoval. Poznala jsem v něm novináře, který mě sledoval jako pejsek. Myslím, že se do mě zamiloval. Psal o mně hezké věci, popisoval, že tančím jako „plamínek", a podobně. Teď se na mě podíval a zamával mi, tak jsem se mu za jeho obdiv odvděčila vzdušným polibkem.

„Tohle nedělej, Delly," skoro zavrčel Freddie. „Ten už víc povzbuzovat nepotřebuje." Určitě pana Nathana nesnášel – stejně jako každého, kdo odváděl mou pozornost od našeho cíle – hvězdné slávy.

Pokrčila jsem rameny a škodolibě se ušklíbla. „Jsi naštvaný jen proto, že říkal, že se rád dívá jen na tanečníky, co nenosí kalhoty."

Freddie protočil panenky. „Jo, a ještě šťastnější by byl, kdybys neměla ani sukni." Předstírala jsem šok a rozhořčení a uštědřila jsem Freddiemu štulec do hrudi, ale pravdou bylo, že mě můj bratr uměl rozesmát víc než kdokoliv jiný.

„To je fakt. Jsem si jistá, že tenhle novinář i všichni ostatní chlapi, kteří na nás koukají, by byli radši, kdybych byla coura." Bavilo mě flirtovat – poslat při tanci jeden dva vzdušné polibky –, ale zdráhala jsem se začít si něco významnějšího, abych nenarušila své jevištní povinnosti a neohrozila rodinu. Zabloudila jsem pohledem od reportéra k ženě choulící se v objetí muže. Vzájemně se ztráceli v pohledech, rty pootevřené štěstím, jaké jsem si nedokázala představit. Hruď se mi sevřela pocitem ochuzení o zážitek, který jsem nikdy nezažila. Jaké to je být zbožňována někým, do koho jsem také zamilovaná? Přepadl mě smutek, proto jsem obrátila pozornost zpátky k bratrovi.

Freddie nesouhlasně utrousil: „Ještě chvíli mu budeš posílat vzdušné polibky a začne o tobě psát jako o jedné z nich."

Zasmála jsem se, ale nebylo to od srdce. Zahnala jsem smutek a vrátila se k tomu, co jsem uměla nejlépe – ke škádlení, ke staré dobré Delly, která vždycky umí rozesmát – a mrkla jsem na mámu, která nad námi kroutila hlavou stejně, jako když jsme byli malí. Máma byla naše největší podporovatelka, ale současně nás uměla peskovat a rozkazovat nám. Vzdala se kvůli nám vlastního života, když jsme byli děti, a přestěhovala se z Omahy do New Yorku, abychom se mohli zapsat do taneční školy a něco dokázali. Táta tam zůstal a pracoval a finančně nás podporoval. Někdy jsem si říkala, kdo z nich nám přál úspěch víc.

Od mých osmi jsme máma, Freddie a já tvořili nerozlučnou trojici. Měla jsem strach, že na tuto velkou cestu se naše

trojice zmenší na dvojici, protože nový producent v Londýně zpočátku odmítl zaplatit mámin lístek. Současně v tom byl nepatrný záchvěv naděje, že získám takovou svobodu. Ona a Freddie ale dělali dusno, že musím mít doprovod. Nakonec producent ustoupil. Navzdory nadějím na volnost jsem si nedokázala představit, že bych tady mámu nechala. Velký úspěch na britské půdě byl vyvrcholením naší práce stejně jako její – přišlo mi jenom fér, aby byla u toho.

Stoupli jsme si blíž k sobě a mávali na lidi na molu, dokud se můstek nezvedl a lodní siréna nám nerozvibrovala uši i končetiny.

„Taneček, Freddie, pro naše obdivovatele." Udělala jsem na něho štěněcí oči, kterými jsem ho vždycky dokázala přemluvit. Freddie nesnášel jakékoliv exhibice bez milionu hodin tréninku. Byl to přísný požadavek, ale podřídila jsem se mu.

Podíval se na mě a nerozhodnost z něho přímo čišela.

„Prosím? Něco pro radost pro naše fanoušky, aby si nás pamatovali, dokud se nevrátíme," žadonila jsem.

Freddie si rezignovaně povzdechl.

„Ne, že si tu zlámete kotník," varoval nás Alex s přísným pohledem. Očividně se snažil ochránit svou investici.

„Neboj, Alexi, my jsme nezlomní." Freddie mě chytil za ruku a protočil mě.

Pokračovali jsme zkrácenou verzí našeho oblíbeného tance z představení *The Bust and Judy*, známého také jako *The Bunch and Judy*. Kdyby se celé představení skládalo z čísel jako tohle, měli bychom vyprodáno každý večer. Poklepali jsme nohama, abychom chytili rytmus, a pak jsme se roztančili v rytmu písně, kterou jsme slyšeli jen my. *Raz a dva a tři a čtyři*, stáli jsme čelem k publiku a tančili bok po boku. *Špička, špička, pata, špička. Přísun, step, otočka, špička-pata a pata-špička.* Pak jsme se postavili čelem k sobě, spustili jsme valčík a postupně přešli do jazzového swingu.

Smáli jsme se radostí, protože pro nás byl tanec stejně snadný jako chůze. Zakončili jsme komickým krokem a párem stepových kopů. Alex si strčil dva prsty do pusy a hlasitě zahvízdal.

„Ta-dá!“ Rozesmála jsem se a zamávala prsty. „Víc bude k vidění v Londýně, přátelé.“

Zapózovali jsme pro fotoaparáty: chytila jsem Freddieho za rameno, on mne kolem pasu a pravé nohy jsme zdvihli pokrčené do vzduchu. Shromážděný dav na molu a na lodi nám tleskal. Navzdory mnoha letům vystupování mi zvuk potlesku nikdy nezevšedněl. Pořád mi při něm srdce divoce bušilo.

Parník se odlepil od mola a vodní plocha mezi námi a pevninou se pomalu zvětšovala. Naše dobrodružství konečně začínalo.

Když z New Yorku zbyla jen skvrna na obzoru, vydali jsme se na průzkum. Stevard nás vedl po černobílé dlažbě s dlouhým světle modrým běhounem nahoru na široké kruhové schodiště pod obrovskou oválnou skleněnou kupolí zdobenou olověnými lunetami, kterými prosvítalo slunce a osvětlovalo naši cestu.

Naše pokoje na palubě první třídy spolu sousedily – Freddie měl svůj vlastní a my s mámou společný. Bílé stěny zdobily vyřezávané dřevěné obklady a reprodukce obrazů, které jsem viděla viset v muzeích. Kdybych necítila, jak se loď pod plyšovým modrým kobercem jemně pohybuje, myslela bych si, že jsme zase v hotelu Plaza. Přivítala nás dvojice postelí z leštěného dřeva pokrytých hedvábnými chrpově modrými pokrývkami. Malý mahagonový stolek doplňovaly dvě židle a nad mramorovým umyvadlem viselo vyleštěné zrcadlo. Stěnu vedle něj zdobily bílé porcelánové svícny ve tvaru

palmových listů a v zadní stěně se otevírala čtvercová okna, z nichž jsme měli výhled na oceán.

„Je tu teplo." Překvapilo mě, jak je kajuta pohodlná. Pořád mi byla zima a topení pro mě bylo důležité. Sundala jsem si kožešinovou štolu a kabát a pověsila je do skříně. V zrcadle jsem si upravila tmavé vlasy a připnula zpátky jednu z uvolněných kadeří. Tváře mi venku zrůžověly, ale rudá rtěnka stále dokonale zářila. „Tak si říkám, že se mi plavba lodí bude líbit. Myslíš, že nám dovolí dát si skleničku šampaňského?"

Od začátku prohibice uběhly tři roky a ve Státech jsme si nemohli legálně koupit alkohol. Ale počítal se oceán?

„To doufám," přiznala máma.

Jakmile jsme se zabydleli, vyrazili jsme do restaurace U Ludvíka XVI. kde jsme se setkali s Alexem a jeho ženou. Naše pětice se posadila ke stolu uprostřed jídelny. Nad stoly se vznášel balkon podpíraný mramorovými sloupy a samotný strop byl uměleckým dílem: voluty a vzory mi připomněly fotografie paláce ve Versailles, které jsem viděla. Vše bylo laděné do vínově červené a jemně žluté a na dubové podlaze ležel temně modrý koberec s mřížkovaným vzorem. Velkými georgiánskými okny jsem zahlédla hosty odpočívající na venkovní kryté terase.

„Šampaňské pro všechny," přikázal Alex. „Je čas na přípitek."

Všude kolem nás cinkaly křišťálové sklenice a příbory na jemném porcelánu. Nikdy v životě jsem se necítila tak rozmazlovaná. Bydlívali jsme v hotelu Plaza, ale Freddie držel náš rozpočet zkrátka. Utrácela jsem především za punčochy, které jsem kupovala denně, a tak jednou týdně za boty, ale to bylo nezbytné, protože jsem je při vystupování rychle zničila.

Šampaňské se podávalo v křišťálových pohárech. Alex pozdvihl svou sklenici. „Na hvězdy nové show *Stop Flirting*. Umřou z vás nadšením."

„Doufám, že jich pár přežije, mrtvoly by se asi při muzikálové komedii moc nesmály," dobírala jsem si ho.

Alex a jeho žena se bujaře zasmáli, ale mámin smích zněl mdle a Freddieho nervózně. Přiťukli jsme si a pak jsem se napila šumivého bublinkového nápoje. Nádherně mě polechtal v nose a vzadu v krku. Nebyla jsem zvyklá pít, ale šampaňské bylo víc než jen pití, byl to zážitek. Takový, na jaký bych si dokázala zvyknout.

„Na velký úspěch." Máma to pronesla s úsměvem, ale mně vynechalo srdce a Freddie vedle mě ztuhl. Tlak, který na nás doléhal, se neustále zvětšoval.

Objednali jsme si ústřice a po nich jsem si dala kuře, které chutnalo, jako by ho připravili v hotelu Ritz.

Když jsme dojídali švestkový pudink s omáčkou z brandy, přišel k nám starší pán v tmavé lodní uniformě s mosaznými knoflíky a řadou odznaků. Čepici držel v podpaží a odhaloval své stříbrné řídnoucí vlasy.

„Dobrý večer, dámy a pánové. Chtěl bych vás osobně přivítat na lodi *Aquitania*." Kapitán mluvil se silným britským přízvukem, který mile připomínal, kam máme namířeno.

„Ráda vás poznávám, kapitáne," pozdravila jsem.

„Jste našimi vzácnými hosty. A pokud by vám to nevadilo, měli bychom na zítřejší večer prosbu."

Měla jsem tušení, že budou chtít vystoupení. Kdybychom navnadili cestující do Londýna, možná by se přišli podívat na naše představení. Na druhou stranu jsem se obávala, že kapitánova pozvánka Freddieho znervózní a celou dobu na palubě strávíme spíš tréninkem než zábavou. Těšila jsem se, že si tady odpočinu.

„Zítra po večeři pořádáme charitativní akci pro Námořnický fond," pokračoval kapitán. „Byli bychom poctěni, kdybyste na této akci zatančili."

„Potěšení je na naší straně. Bude nám ctí," odpověděl Freddie.